

L'ESQUEVELLA

DE LA TORRATXA

PER A LA RAMBLA DEL MIG
L'ATENEU BARCELONÉS

REDACCIÓ: ARAGO, 290
TELÉFON 23994

ADMINISTRACIÓ:

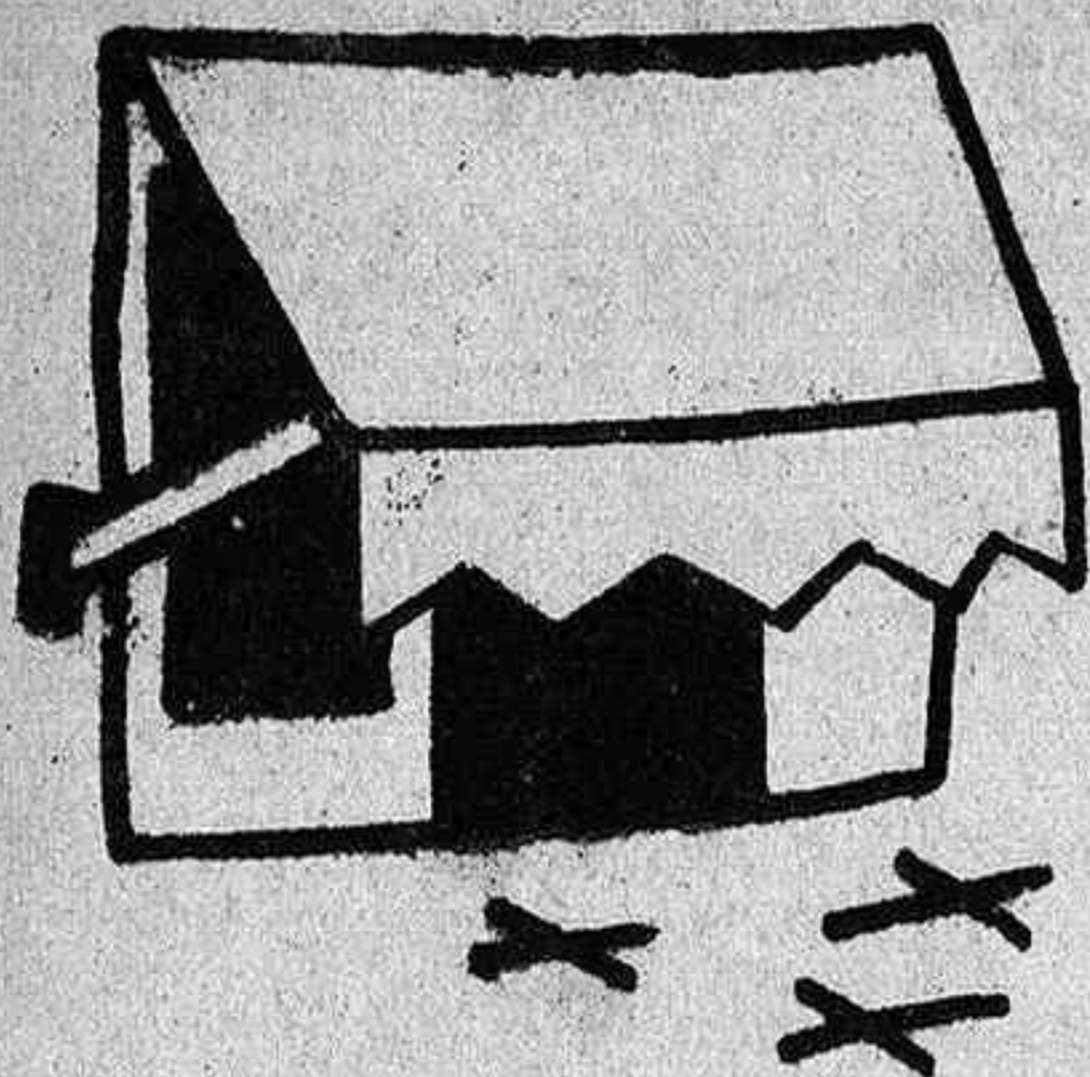
RAMBLA DEL MIG, 17
TELÉFON 19937

TRENTA CÈNTIMS

-Tu, digue's a aquest d'aquí dalt que no em comprometi.

ESQUELLOTS

—Quines?
 —Les que venem amb closca.
 —I doncs?
 —Tenen música de bombo. La que fa el martell per a trencar-les.

MUSICA DE «JAZZ»

L'altre dia, un ciutadà anà a comprar avellanetes torrades i les hi demanaren a vint pessetes el quilo.

—En canvi, si les vol en closca, les hi cobrarem a la meitat del preu, o sigui, 10 pessetes el quilo.

—Així —va dir el ciutadà de referència— aquestes, torrades, és que deuen tenir música?

—No, senyor camarada; les que tenen música són més aviat les altres.

—Ahl...

EFFECTIVITAT

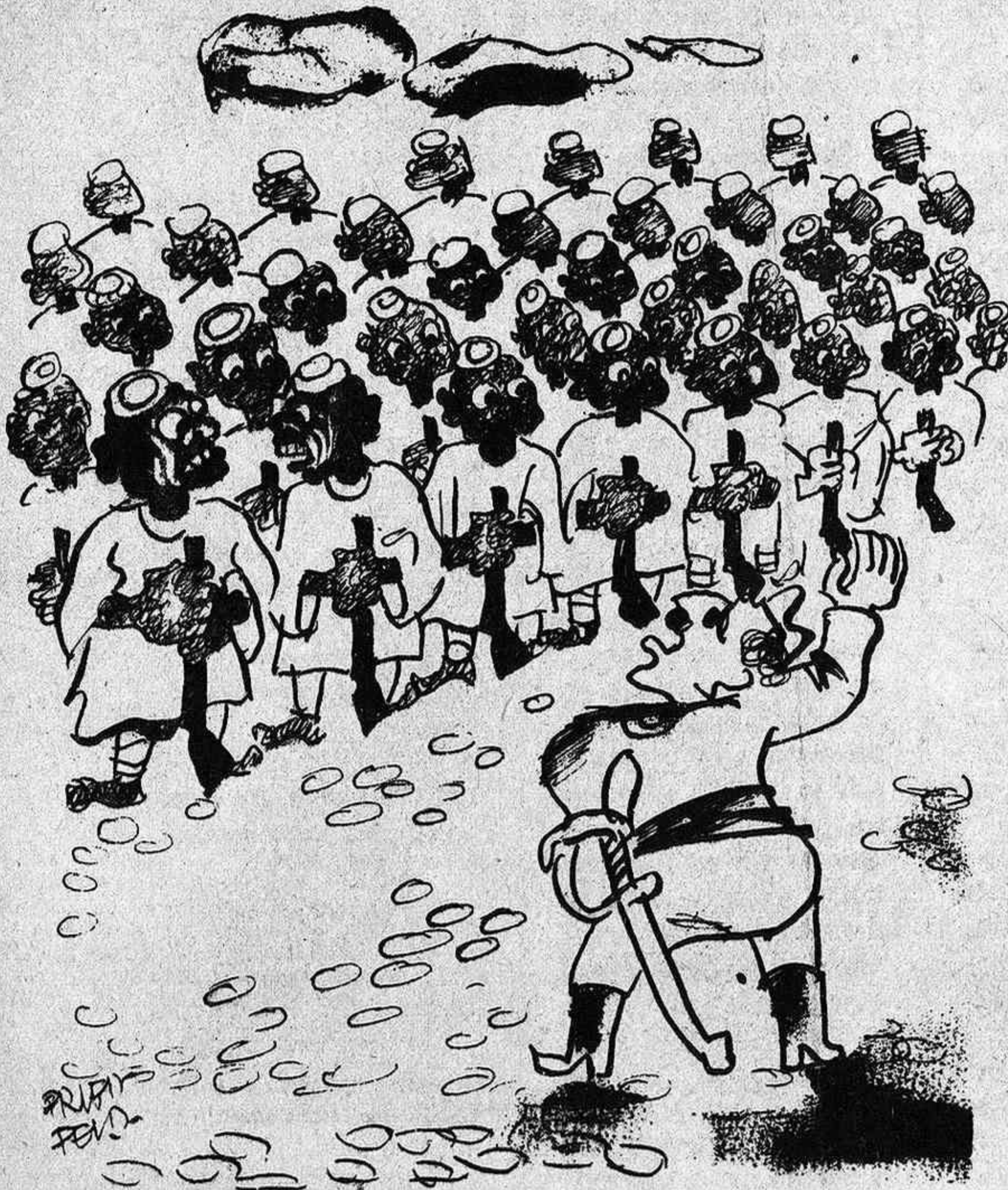
Hem llegit a Pins del Vallès un rètol sota el qual hi ha una espardenyera.

No citarem el nom industrial, però no volem regatejar al lector el comentari que recomana la mercaderia:

«Fulano de tal, espardenyera...» I afegeix:

«El calçat que fem ací fa: fi, festa, fort i fàcil de ficar.»

El títol d'efectivitat haurà deduït el lector que l'hem posat per la superabundància de les f f f.

—«Spu la flor i nata de tots els exèrcits».

—Ens hauria agradat més que ens haguéssiu dit que som la flor i nata.

Abandonat pels catòlics alemanys, austríacs, italians i franquistes...

...el Papa decideix traslladar-se a Avinyó i fer-se comunista i cristià

Després de llegir els telegrams segons els quals el Sant Pare havia ventat un cop de crossa a la closca dels bisbes austríacs, per covards, vàrem ordenar a un dels nostres lectors que passa els week-ends a París, per tal de conservar la moral fresca per a l'hora de la victòria, que s'arribés fins a la Ciutat del Vaticà i interrogués hàbilment el Papa.

I heu's ací el que, en tornar dilluns, ha escrit:

«Vaig trobar el Papa molt preocupat; però, en veure que encara hi havia algú que l'anava veure, es reanimà i sense haver de recórrer a procediments hàbils i coercitius, va cantar de pla:

—Ja ho veus, fill meu; tothom em deixa. Aquests bisbes austríacs són uns brètols que tot seguit tenen por de perdre les prebendes. Ja deus saber que els n'he dit quatre de fresques; són uns covards indignes de continuar lluitant en nom de Jesucrist i han deixat els laics catòlics abandonats. Ara hauré de fer bisbes a Schusschnigg i a Mickas, encara que no són capellans. Però confidencialment t'he de dir una cosa. Sóc profundament anticlerical; els capellans m'han donat massa disgustos en la meua vida.

—Teniu els de l'Espanya facciosa, que aquests sí que lluiten.

—Sí, sí; amb les armes a la mà; com un Crist amb dues pistoles, i al costat precisament dels nazis! Aquests sí que l'han fet bona. Els hauré de desautoritzar també; no sé pas amb qui em quedaré.

—Els italians, no?

—Els italians! Tots feixistes. Donen al Cèsar el que és de Déu... només t'he de dir això! Veig ben clarament que me n'hauré d'anar amb la filla gran.

—Ah, teniu fills?

—La filla gran de l'Església: França. Tant que m'hi havia enfadat perquè va separar l'Església de l'Estat, i encara és la que em tracta millor. Me n'aniré a Avinyó...

—I per què no els excomuniqueu a tots aquests?

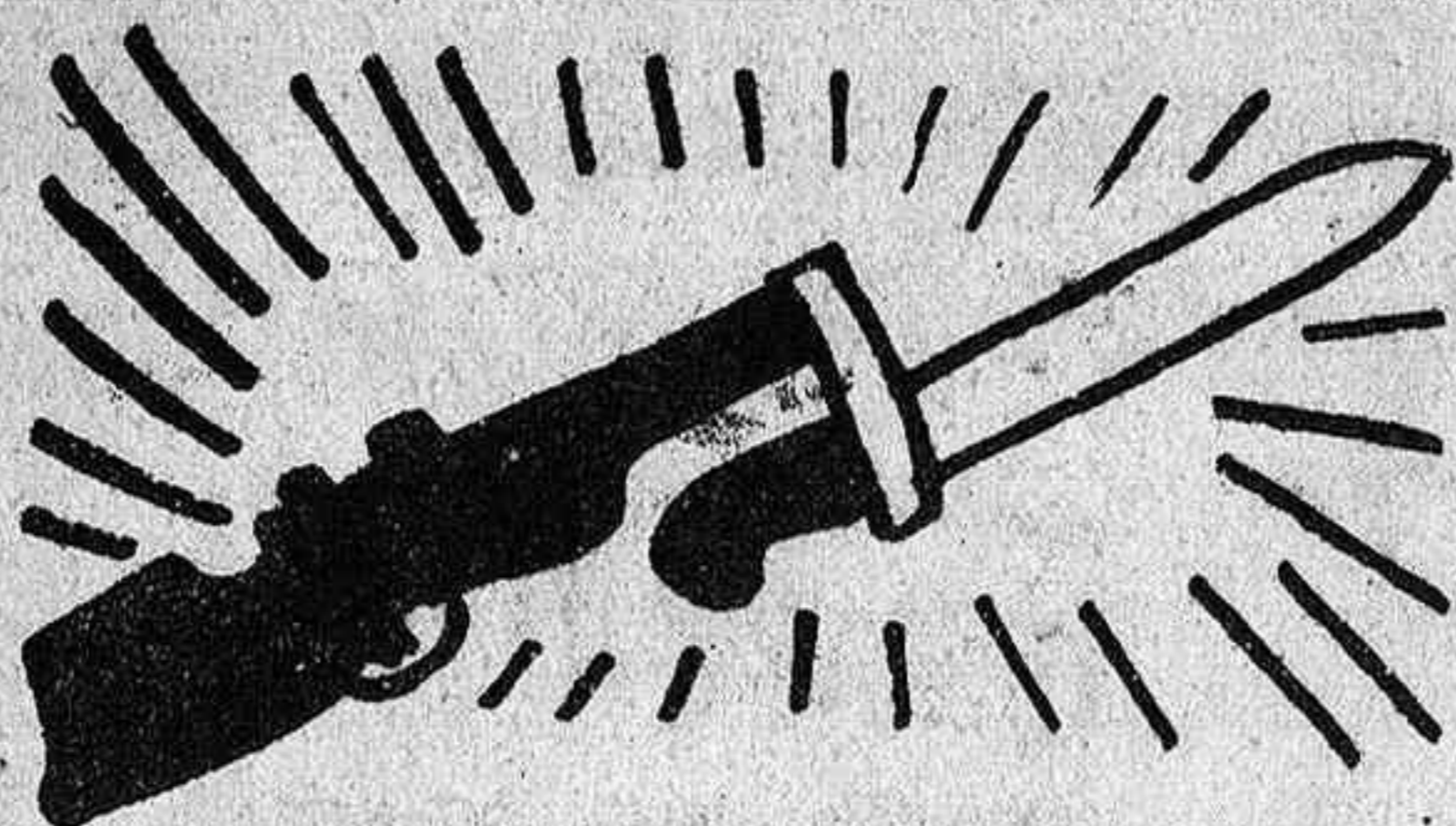
—Ja vaig excomunicar un cop l'Acció Francesa i no m'ha donat cap resultat. Hauria d'excomunicar els alemanys, i els austríacs, i els italians, i els franquistes... un Papa més jove potser ho faria; jo ja soc massa vell.

—I els comunistes?

—Veus? Això ja és una idea; no m'havia recordat mai que m'havien allargat la mà; sí, m'hauré de fer comunista; serà l'única manera de fer sirgar dret els capellans. Mira, em faré comunista i cristià.

I em va donar la benedicció tot dient-me: Suposo que no en faràs un mal ús.»

AQUEST NUMERO
 HA PASSAT PER LA
 CENSURA

E D I T O R I A L

Fins a la fi

Fins a la Victòria, s'ha dit.

Fins al triomf final, s'ha repetit.

Abans morir que ésser esclaus! Això també s'ha dit i també compta.

Tot el que s'ha dit i tot allò que calgui dir fins arribar allà on anem, s'ha d'haver pensat i s'ha de pensar ben bé.

S'ha de sospesar cada cada paraula, cada fet i cada retret i així arribarem allà on volem anar i sabrem abans que tot on volem anar i si volem o no volem, realment, realitzar allò que criem.

Es hora de parlar clar i de callar molt. Fa molt de temps que és hora de tot això i a més a més de guanyar o morir, però donant la vida al preu més alt que pugui assolir-se.

Diem això a propòsit de molta gent que un cop o altre ha dit que vol guanyar i s'ha negat a pensar que pot perdre i que li cal recolzar tot l'esforç en l'eliminació de totes les causes que puguin fer-lo perdre, enfrontant-se amb elles valentament i clarament

i resoltament, encara que aquestes causes probables estiguin, com estan sempre, amagades al darrera de les millors banderes i de les utopies més falsament apassionades.

Diem això per aquells que han dit que volen morir abans d'ésser derrotats, i un cop dit això s'han dedicat a viure amb una intensitat francament deshonest.

Diem això pels que per sobre de tot això no pensen, ni callen, ni parlen, ni accionen.

Diem això perquè tot el que ara es retreu com a consigna urgent, era urgent ja fa dos anys gairebé.

Ara, però, al cap de dos anys de guerra, catacruc, va i li dona la gana a la guerra de presentar-se de bell nou amb una falsa cara de començaments que no són tan primerencs, ni tan tardans per a tothom. Això que ens pot passar o allò que ens pot succeir a tu i a mi demà o d'ací set setmanes, ja va passar-li a algun germà fa dos anys, o un, o sis mesos, o tres setmanes, segons la situació topogràfica que

l'arrel humana que alena en ell va tenir a bé triar en els increbantables misteris de la procreació.

Això que tu o aquell o l'altre poden resoldre-us a fer heroicament contra l'invasor, avui o demà, o d'ací catorze dies, ja varen fer-ho molts ardits patriotes el mateix 19 de juliol.

Pensa que tu ets un i que els morts de la República són ja centenars de milers.

Lluita sense cridòria, sense vanitat, amb un orgull honest, callat i reflexiu.

Lluita des d'allí on et trobis contra tot el que pugui minvar la puresa dels teus honorats estímuls i després amb l'ànim serè i esforçat lluita contra l'invasor.

Així defensaràs de bona manera la teva pàtria, la teva mare i el teu fill.

I així, ensems et defensaràs millor que de cap altra manera tu mateix!

I si tens por, aguanta-te-la, que tothom del món en té més o menys.

Fins i tot els membres del Comitè de la No Intervenció.

Les converses italo-britàniques,
com a complement de les converses anglo-italianes

Lord Perth i el comte Ciano tenen ja elaborat el darrer «gentlemen's agreement» sense «gentlemen»

El nostre corresponsal especial a Roma, la dona de fer feines del palau del comte Ciano, que és agent de l'Intelligence Service i nostre —no direm, és clar, ni el nom ni la xifra—,

ens acaba de trametre una interessant informació sobre les converses entre Lord Perth i el Comte Ciano i una més interessant documentació encara.

«Em trobava, diu, per casualitat i per ordre del comte Ciano i de qui sabeu, fregant el mosaic d'una saleta adjunta a la sala de rebre del palau, quan vaig sentir converses. Immediatament vaig donar corda a l'aparell de fer soroll de fregar mosaics i me'n vaig anar a mirar i a escoltar pel forat del pany. Lord Perth i el comte Ciano parlaven, i de la manera que parlaven es veia clarament pel forat del pany que tenien una de les seves famoses converses.

—Segui, segui, **senza compliment**—li deia el Comte.

I Lord Perth, que és marquès, va prendre selent.

—Com és que s'ou marquès?—va preguntar el Comte.

—Es per part de germà. Tenia un germà que ho era, es va morir...

—Sí que ho sento. Jo sóc comte per part de sogre; però el dia que el sogre es morí no en seré.

—Curious —feu Lord Perth en anglès. I s'ho apuntà al carnet de curiositats que porten tots els anglesos quan van de viatge.

—I si parléssim de les nostres converses? —interrompé el Comte.

—Vol dir? —observà el marquès—. Parlem-ne, doncs.

I en començaren de parlar. Jo vaig anar a donar corda a la màquina de fer soroll de fregar mosaics i vaig tornar a la meua trinxera.

—He vist amb satisfacció —deia el comte Ciano— que Mr. Chamberlain ha declarat que no volia ésser el gendarme d'Europa. El sogre també ho ha vist amb gran satisfacció. Tots dos es pot dir que ho hem vist amb gran satisfacció.

—Sí? I per què?

—Vostè dirà! No ens ha agradat mai jugar a lladres i serenos, a menys d'ésser nosaltres mateixos els lladres i els serenos. En aquestes condicions, si Anglaterra renuncia a ésser el gendarme, podem assumir-ne nosaltres el paper, naturalment, amb certes condicions.

—Acceptades, acceptades.

—Primer, per exemple, podríem posar que Anglaterra ens deixarà les mans lliures a Espanya.

—Finalment heu dit la paraula! Quin pes em traleu de sobre a mi i a Mr. Chamberlain. Resultava massa molest això de discutir sempre si no intervindríem nosaltres i intervindríeu vosaltres o si intervindríeu vosaltres i no intervindríem nosaltres. Ara les coses quedaran clares; Anglaterra podrà mostrar sense embuts tota la seva simpatia, que és inesgotable, per l'Espanya republicana. La simpatia no compromet a res... Ah, ara que parlo de comprometre; Mr. Chamberlain m'ha dit que us digués que sobretot no el comprometessin.

—Sí, ja ha enviat una carta al sogre dient-li-ho. El sogre me l'ha passada amb l'ordre que la guardés al cove.

En sentir això, em vaig dir: has d'apoderar-te d'aquesta carta (1) de no compromís costi el que costi. I em vaig prendre el compromís.

—Doncs ja ho sabeu, no el comprometeu.

—Però ell també que vagi amb compte; allò de l'horror i la repugnància potser era massa fort.

—No obstant, fixe'u-vos que va ometre la paraula **vergonya** i això vol dir molt.

—Realment, realment; però, és que ho hauria pogut dir?

—Tot es pot dir en aquest món. Bé; i si tornéssim a parlar de les converses?

—Ai, sí, ja m'havien fugit del cap. Hem dit, mans lliures italianes a Espanya.

—Just; però amb un «gentlemen's agreement» en el qual Anglaterra garanteixi Itàlia de tota agressió espanyola.

—Fet; endavant. Anglaterra no vol ésser el gendarme d'Europa.

—No us preocupeu; ho serà Itàlia: un cop posat l'ordre a Espanya en posarem a Palestina. És intolerable l'agitació jueva que hi ha en aquell país i que pot pertorbar la pau del món.

—Lord Perth i Ciano estan a punt d'entendre's.
—Quins homes que corren!

—Oh! I la que hi ha a l'Índia?

—A l'Índia també hi anirem a posar-hi ordre, estigueu tranquil. Però primer tenim ganes d'anar a ordenar les coses de França.

—Home! No havíem quedat que per aquest cantó el gendarme havia d'ésser Alemanya?

—Sí; però hi ha la Savoia francesa i la Côte d'Azur i Còrsega i el Rosselló i tota l'Occitània, que això és català! Alemanya ja en té prou amb la resta. Nosaltres hem de reivindicar Napoleó, que era italià!

—Ah, era italià?—esclatà Lord Perth ensenyant les dents.

—Tranquilitzeu-vos, ja és mort; i ja sabeu que a nosaltres ens va apallissar tant com als alemanys; per això també ens en volem venjar deshonrant-lo.

—Sí és així, res. ¿Però, no us fan por els alemanys al Brenner? Al poble italià, potser sí, perquè varen fer la bestiesa d'ensenyar-los la història de la invasió dels vàndals; però als dirigents no ens preocupa, perquè ens partirem els països com a bons amics. Farem allò que vosaltres els an-

LA NO INTERVENCIÓ

—I per què els deixen sense diners?
—Perquè cobraven sense treballar.

glesos en dieu un «gentlemen's agreement», que no sé què vol dir.

—Sí, home: «gentlemen's agreement» vol dir acord entre cavallers sense cavallers.

—Quines coses tan curioses passen al món!
—Ja ho podeu dir, ja.

—Ara que hi penso. I França? ¿No ens fareu pas una trastada ajudant-la?

—Home...! Per qui ens heu pres? Nosaltres som uns cavallers! França no es mourà si no és agredida, perquè si ataqués encara que es sentís amenaçada, no podria comptar amb nosaltres, i haurà d'acceptar els fets consumats que, per cert, triguen molt a consumir-los; Mr. Chamberlain està impacient i m'encarrega de dir-vos a veure què feu, perquè els anglesos ja comencen de sospitar alguna cosa i si el treuen no pot respondre de res. Per ara, encara els aguanta la seva passió per compadir les bèsties maltractades i els pobles envaïts; però si no acabeu aviat, potser s'enfadaran i jo ja no hi podré fer res.

—Estigueu tranquil; el sogre s'ha compromès amb Mr. Chamberlain a ésser a Barcelona a finals d'abril, posem a primers de maig; què us sembla?

—Molt bé, home, molt rebé. El dos de maig seria una gran data; perquè, fixeuvos: el Dos de Maig del 1808, els francesos a Madrid; si al bell mig del 1808 hi sumeu un 13, us surt 1938.

—Dos de Maig i 13? Jettatura!!!

—I doncs, quina data millor voleu?

—Mireu; potser, ben jensat, serà fer com a Madrid.

—El 1808?

—No! El 1936! D'acord?

—D'acord; hem acabat la conversa.

—Prendreu cafè?

—Well.

El comte Ciano picà de mans, entrà un cambrer i li encarregà cafè per un.

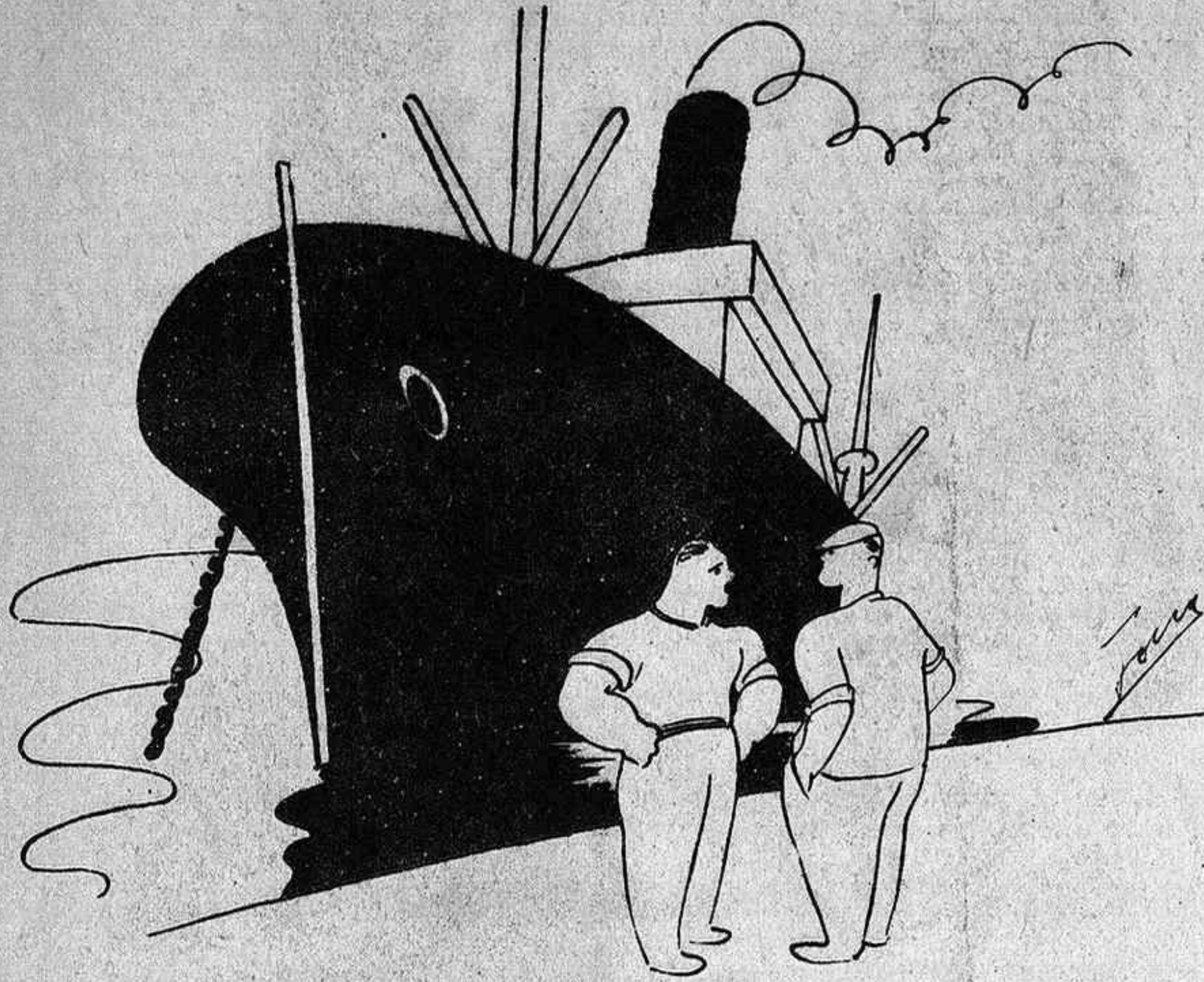
—Que no en preneu, vós?

—No; jo prendré Malta.

(1) Publiquem la carta en un altre indret d'aquest mateix número. N. de la R.

—Schussnigg serà jutjat a Alemanya!
—Seran capaços de donar-li la raó.

“Els treballadors sabotegen els vaixells amb destinació facciosa”
(Dels diaris)

—Però ara nosaltres intervindrem la No Intervenció.

CATALUNYA A PARIS

Cada setmana un secret

La primera guerra que es declararà, serà...

(llegiu i ho veureu)

Paris (per telèfon).—La primavera ha arribat a París; els ocells canten, les fulles broten i les flors floreixen. Els enamorats es passegen pel Bois dient-se paraules d'amor i els vells prenen el sol. La colònia de catalans i espanyols de París està admirada de la delícia que és la primavera vista des de París, o sigui des dels parapets d'avantguarda. Es viu, es respira. (Han passat els tres minuts.—Pòrroga!) He dit que es viu i que es respira. Aquesta telefonista no deixa acabar les frases. Es viu i es respira, i si no fos perquè cada dia hi ha un crim passional o altre, no semblaria que hi hagués pau.

Mentrestant, les cancelleries treballen que és un gust i preparen els seus secrets amb tota cura i discreció. Des d'ací ja ho podem dir: són secrets de *beauté*. Què us sembla? Jo, però, encara que sigui a París i a la primavera, no us penseu que no treballi també per la Pàtria absent. Per què ha d'estar absent la Pàtria? Per què ens deixa? Tant com l'estimem i l'enyorem! Per què no vénis, Pàtria meva? Per què em tens oblidat? (Han passat sis minuts!—Pròrroga; senyoreta, no m'interrompi la poesia patriòtica, ja li ho pagaré!) On era? Ah, sí. Feia retrets amorosos a la Pàtria, perquè m'havia abandonat. Jo, però, treballo per a ella i avui mateix he lliurat un pla a Mme. Geneviève Tabouis perquè el publiqui. Gràcies a aquest pla, França ens podrà ajudar. Què us sembla?

I, quin és aquest pla, preguntareu aquells

catalans mimats de la Pàtria que no us ha abandonat? Quin és aquest pla, preguntareu la senyoreta telefonista? Es un pla secret que

LA 5.º

—Vostè, nena, què fa per la guerra?
—Jo?... treballo en desfortificacions.

us el diré amb la condició que no el digueu a ningú. Només us autoritzo perquè el publiqui a L'ESQUELLA, i a la senyoreta telefonista perquè l'expliqui al seu promès.

El pla secret és el següent: Alemanya està fortificant d'una manera formidable la frontera dels Pirineus de la zona facciosa, no? Però França no reconeix més que el Govern de la República. Per al Govern francès, l'anomenat Govern de Burgos és com si no existís. No obstant i això, l'amenaça a la frontera dels Pirineus occidentals és un fet real. Què fer aleshores?

Doncs una cosa molt fàcil i enginyosa. França enviarà un ultimàtum al Govern de la República perquè tregui immediatament aquelles fortificacions, perquè en els tractats amb Espanya no són permeses. El Govern de la República, aleshores, contestarà que no ho vol fer i que França pot tirar pel cap que vulgui.

Aleshores, el Govern francès contestarà al Govern de la República:

—Ah, sí? Les vols treure o no les vols treure?

—No!—contestarà amb energia el Govern de la República.

—No? Mira que rebràs!

—Qui, jo? Prova-ho! No t'has atrevit amb Alemanya quan la invasió d'Austria i ara em vols fer por a mi? Ja! ja! ja!

I li passarà el dit pel nas.

—Doncs bé, prou! Et declaro la guerra!

Remarqui el lector que serà la primera guerra declarada des de l'any 1917, que els EE. UU. a declararen a Alemanya a conseqüència del simple enfonsament d'un vaixell mercant.

—Doncs declara-me-la!—contestarà el Govern de la República.

—Ja està declarada!

I aleshores, com que les nostres tropes no entraran a França, les tropes franceses entraran a l'Espanya franquista per fer-nos respectar els tractats.

Es enginyós el secret, no? Doncs de secrets d'aquests en tinc per donar i vendre. I és que l'ambient de París hi convida. La setmana entrant us n'enviaré un altre perquè pugueu anar tirant.

Senyoreta, ja pot treure la comunicació.

UN ARIA 100 o/o

Hitler explica el misteri de la seva ascendència

Un periodista anglès, feixista, naturalment, no per ésser anglès, sinó per haver anat a visitar Hitler, ha anat a visitar Hitler per parlar-li de les calúmnies que fan córrer per París, especialment per «Paris-Soir», sobre si el «Führer» té avi o no té avi.

—Ja heu vist el que diuen de vos aquests francesos de «Paris-Soir»—li ha preguntat.

—Sí; ja ho he vist —ha contestat el «Führer»—, i tenen tota la raó. El que no saben és qui soc jo, i és per això que dient-me el que em diuen es pensen ofendre'm. Però no m'ofenen perquè el que sóc ho sóc amb molta honra. La meua àvia va tenir una relliscada, és cert, i no se sap amb qui. Bé; això no té cap importància perquè jo sí que sé amb qui.

—Ah, sí? Amb qui?

—Amb mi mateix. Heu de saber que la meua àvia, en tenir el meu pare, no va enganyar ningú, com fan totes les dones de París a les comèdies, perquè era soltera. La meua àvia es deia Schuschlburger, que és un nom més llarg i complicat que el de Schusschnigg i, acostumat a portar noms de dona, el meu pare no va tenir cap inconvenient a posar-se el nom de la meua mare. Per això, com que el meu pare és la meua mare i la meua àvia el meu avi, d'avi en avi, o sigui d'àvia en àvia, jo puc conèixer tots els meus avantpassats fins arribar a Eva, cosa que els que usen els noms dels pares no poden aconseguir, perquè sempre hi ha una àvia o altra que ha fet el salt a l'avi respectiu. És per això que ja tinc el certificat d'ari pur per dret d'avi, i com que jo sóc Déu... afigureu-vos. Tants certificats com vulguil.

—Però —preguntà el repòrter—, si vos, des d'Eva, heu anat sortint de mare i no de pare, no deveu pas ésser ari, sinó ària.

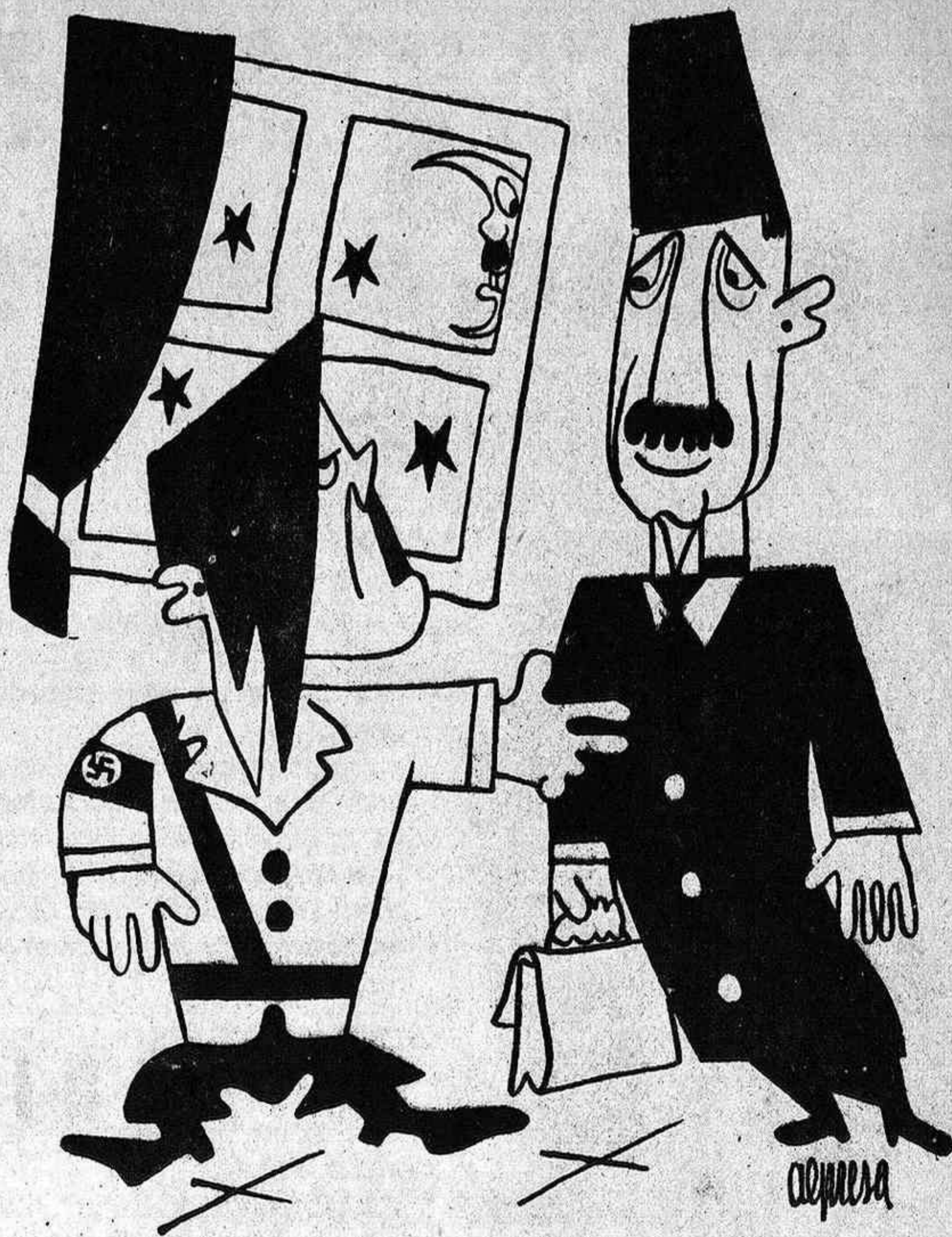
—Es veritat, no m'hi havia fixat; sóc ària, però ària pura, no pas com aquestes àries italianes que corren per les òperes italianes. Jo soc d'òpera wagneriana, com cal a un alemany.

—Us hauríeu d'explicar millor; els meus lectors potser no us comprendrien. Si veniu d'Eva, Eva era jueva!

—Eva jueva? I ara! Això és una mentida dels jueus. Eva era alemanya.

—I la Bíblia?

—La Bíblia? La Bíblia sí que és jueva; però la veritable Bíblia és el «Mein Kampf», i «Eva», si no m'equivoco, que no m'equivoco mai, és de Franz Lehar; ja ho veieu si és alemanya; ara, que els austríacs també en som.

Von Papen ha estat nomenat ambaixador alemany a Turquia
(Dels diaris)

HITLER — Ves i «fès».

El President Càrdenas ens ha ben cardenat

Un manifest d'«Els enemics de Mèxic»

Es hora que tots els homes de bona fe s'uneixin per a defensar-se de les agressions dels Estats democràtics. Cada dia, un nou país d'aquests té la gosadia de desafiar el món amb una nova audàcia..

Un dia és Espanya que no se sotmet al projecte de salvació del país elaborat pel general Franco; un altre dia és França la qui provoca la humanitat constituint un govern de Front Popular; més ençà, és la U. R. S. S. la qui intenta anexionar-se el Pol Nord trametent-hi expedició científica.

Si Mèxic no té petroli, que agafi una llana i vagi a comprar-ne, tal com en tots els països civilitzats fa la gent ben educada. El que no pot ésser és apoderar-se, simplement, dels pous dels altres, invocant el fútil pretext que aquests pous estan enclavats a casa d'un.

A més, la gosadia del President mexicà ha arribat al punt de declarar cínicament que

Mèxic explotará els jaciments petrolífers. Es a dir, que encara no s'han acabat els anacrònics procediments de l'explotació. Avui, ja no s'explota a ningú. O sinó, on serien els drets dels homes? Nosaltres sortim en defensa dels drets dels petrolis, i no volem que aquests siguin explotats pels mexicans.

Cal que tot el món civilitzat, com un sol home, barri el pas a la creixent audàcia democràtica. Cal formar urgentment el Clatell Impopular Feixista, que, a imatge del Front Popular Antifeixista, sigui una muralla aixecada davant de la gosadia dels enemics de la pau.

¡Que Itàlia, Alemanya i les altres potències totalitàries surtin de la seva modorra i es donin compte dels perills que les menacen! L'ur existència perilla. Tots a l'una, per la salvació del món!

«ELS ENEMICS DE MEXIC»

LA MORT HA ENTRAT
A AUSTRIA

Hitler, en tant que súbdit austríac, anuncia el seu imminent suïcidi

Sembla que Schuschnigg té la culpa de Goering demana que sigui a Alemanya

La gent prefereix morir, abans d'entrar viva en el taüt.

Si ho haguessin pensat un xic abans!

Haurien estat metrallats, massacrats pels avions de Goering, com es fa amb els vells, les dones i els infants d'Espanya, però tindrien almenys l'orgull de morir gloriosament defensant-se i de no haver-se de matar.

FETS CONCRETS

El Major Fey, antic vice-canceller federal, la seva muller i el seu fill, s'han suicidat.

L'industrial Bertlinger i la seva filla; M. Bayer, professor de la Universitat d'Innsbrük, i la seva filla; el doctor Kühnwald, cèlebre economista, i altres milers de ciutadans.

Paral·lelament es fa la glorificació de l'assassí de Dollfuss, el botxí de Viena, ha estat destituït per Hitler o pel seu propi botxí, Himmler, perquè va justiciar Planeta, l'assassí del petit canceller.

El príncep Otto d'Habsburg acaba d'aconsejar als seus partidaris legitimistes que deposin tota activitat política i dediquin llurs activitats totals a salvar la pell pròpia i la dels parents, amics i familiars.

Així estan les coses a Àustria. Aquesta és la primavera que ha entrat en aquell dissortat país, de la mà del fals centaure i ex pintor de cuines, Hitler, el bell Adolf austríac ell i ensems alemany invasor d'Àustria.

Amb una floració dels exemplars del «Mein Kampf», que ha substituït als aparadors de les llibreries vieneses totes les apassionades teories patriòtiques del malaguanyat Schuschnigg.

JUSTICIA!

Aquest canceller darrer d'Àustria que va voler salvar una pell que no

servirà ni tan sols per a fer-li capdores al panxut Goering, ara dit jutjat a Alemanya, és l'únic lloc on que a petició d'aquest, serà jutjat a Alemanya pel paorós delictes d'haver intentat amansir un plebiscit que salvant la voluntat dels austríacs tots, hauria contrariat la voluntat semi-divina, d'un sol austríac que en tant que alemany, vol dominar el món i posar-lo als peus de la «pauca», com anomenen als temps aquesta senyorassa que va del braçet dels dos fells més afortunats de la terra.

El bo del cas és que Schuschnigg, jutjat a Alemanya, és l'únic lloc on se'l pot perdonar; així com jutjat a Àustria, no trobarà mai al llarg de tot el que li resta al pobre món de viure aquesta vida assedegada, qui li doni un bocí d'indulgència.

¿Es això potser el que ha impulsat Goering a sostreure el canceller malaguanyat d'Àustria al destí implacable de la justícia de la pàtria traïda?

Ens costa de creure, com si ens diguessin que un ase vola.

Però no neguem en absolut que sigui possible, com tampoc no gosaríem refutar que un ase pugui volar, si tenim present que el propi Goering és general dels exercits germànics de l'aire.

ARA VE EL BO!

Però el més bo del cas, és que el propi Hitler, que de Berlín estant, i com a tot dictador alemany, ha decretat la Història de les històries, encarnada en la pell de la dissortada Àustria, en arribar ell mateix a Viena i repensar-se que ell mateix és austríac, com cada fill de veí d'Àustria, s'ha sentit un xic austríac i ha sentit (diuen) l'esgarripança de la invasió i de la injustícia i ha hagut de fer una sospitosa pausa en la seva marxa triomfal vers l'Est, que és, diuen, el motiu primordial de la seva no mai prou maleïda existència, que Déu tingui a bé no guardar ni un minut més si vol escoltar la nostra modesta opinió, a la que potser es sumarien (modèstia a part) altres milers de milions d'opinions tan modestes com la nostra i potser més i tot.

El bo del cas és que el foll de la clenxa o el fanàtic de la camisa bruna, que de totes dues maneres se'l pot anomenar, un cop a Viena, sembla que, degut a la impressió que diuen que li va fer (ho dubtem) aquesta rauxa de suïcidi, va suspendre l'apoteosi que li havia estat preparada i va retirar-se precipitadament a descansar 24 hores només a Berchtesgaden.

AQUESTA VERSIO!

Ep! Aquesta versió no la donem ni molt menys com a confirmada, sinó a títol merament de rumor.

Ep! I encara, com a tal rumor, cal deduir-ne del fons de la seva migració

da garantia, que es tracta d'un rumor que circulava a París.

Entesos?

Vostès mateixos.

Nosaltres, si estiguéssim disposats a veure-ho (que no ho estem), encara afegiríem quelcom, com fa cada persona que s'empesca un rumor i el torna a la «voràgine» de l'opinió pública.

Afegiríem que Hitler, en tant que súbdit austríac atropellat i vexat per ell mateix, que personifica l'invasor amb totes les agravants i totes les repugnants característiques de la duplicitat al servei de la tirania i ensems de la traïció, ha decidit, mentre intentava (intent banal) reposar al seu catau, suïcidar-se ell mateix.

L'acte serà anunciat oficialment, si cap contraordre no ho impedeix! Hom suposa que serà invitat particularment Mussolini.

Creu-t'hol

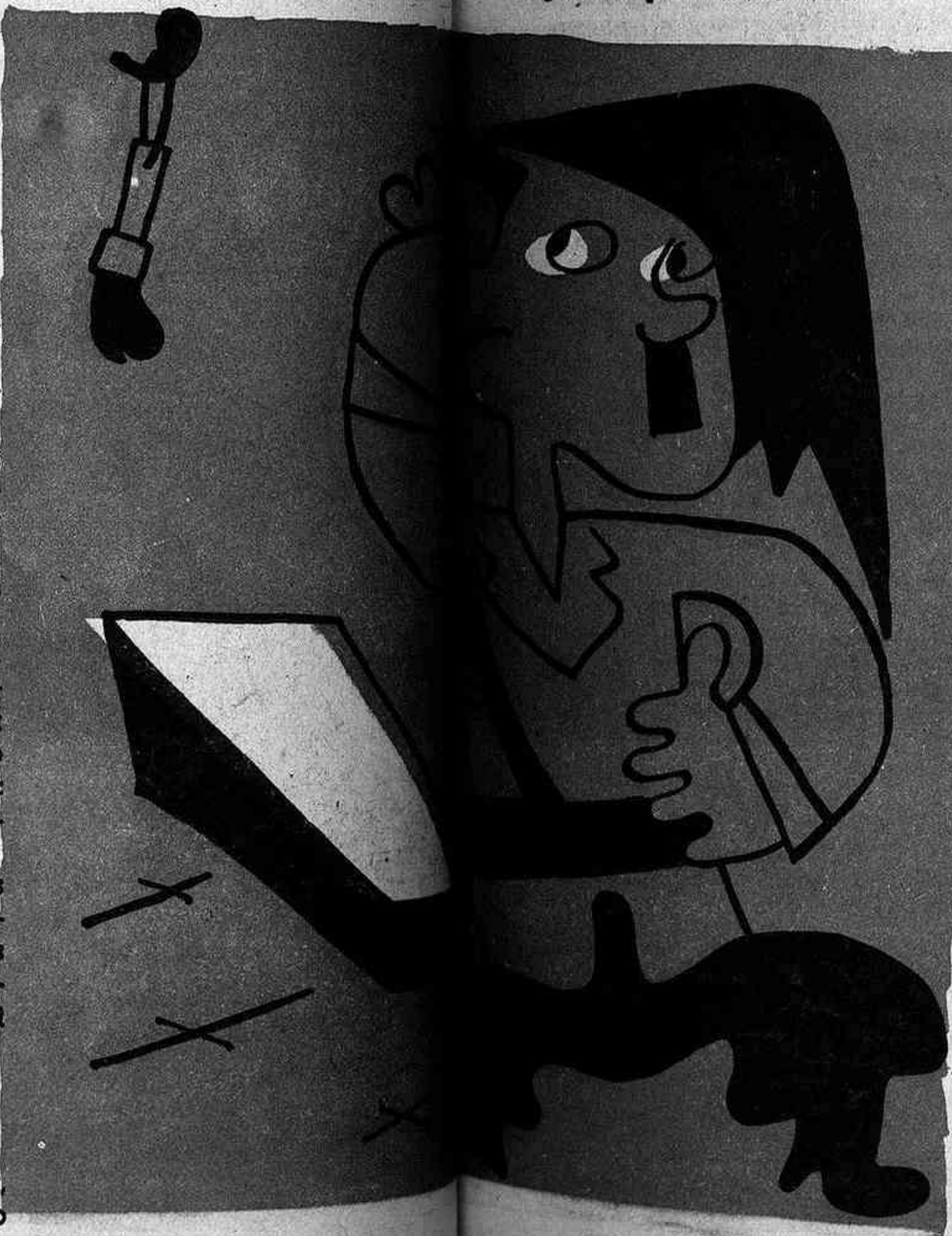
DEFF GALLARI

TOQUEN ANSCHLUSSI.

A Viena s'està repetint la xirinola trágica que es produí a Berlín quan esdevingué l'adveniment del fanàtic austríac de la camisa bruna i el bigotí a la Charlot.

Molta gent ha oblidat massa aviat les escenes que esdevingueren a Berlín i en altres indrets pròxims després del triomf racista: socialistes i jueus, passejats pels carrers amb cartells infamants; un socialista llançat al Rin des de dalt del pont de Colònia, i mil milers de canallades semblants. Ara reviu aquells dies a Viena i aquelles felonies davant dels ulls astorats del món, que a desgrat seu ja els té un xic acostumats i un tant impassibles a aquestes visions de quimèric dramatisme. Les confiscacions, els insults, les ignomínies, les escopinades, la persecució implacable i inquisitorial i com a corollari de tot plegat els suïcidi en massa.

BONA L'HEM FETA, JERONI!

El Sant Pare ha decidit armar-se fins a les dents

(Del nostre corresponsal especial a la Ciutat del Vaticà)

UN DISCURS SENSACIONAL

Aquest matí el Sant Pare ha pronunciat des de la cadira de Sant Pere un discurs que està destinat a remoure totes les potències i a aixecar la mar de polseguera. Llatinades a part, el parlament de S. S. ve a dir, en síntesi, que l'Estat del Vaticà renuncia a la política pacífica i confia resoltament totes les seves ambicions terrenals i celestials a les armes.

D'ara endavant, hom substituirà les oracions pels canons i les encíclics pels cuirassats. Els suïssos, d'una guàrdia palatina i decorativa com són fins ara, passaran a ésser exèrcit modern i utilitat. L'exèrcit vaticanista serà comandat per un cardinal de divisió. Els batallons estaran sota les ordres d'un bisbe i un canonge anirà al davant de cada companyia. Sembla que tot just apuntada la idea, la companyia de Jesús ha intentat ja sublevar-se. Però, immediatament ha estat rellevat del seu càrrec el general dels jesuïtes i, eliminats els decontents, el Vaticà procedeix ràpidament als seus treballs de militarització.

L'IMPERI DEL MAR

Un dels punts del programa de rearmament vaticanista que suscità una més viva emoció en les cancelleries, serà, indubtablement, el programa de construccions navals.

La cúria, sortint de la seva tradicional incuria en aquesta mena de qüestions, ha decidit construir vaixells de guerra de cinquanta mil tones. Immediatament, la decisió ha estat comunicada a Anglaterra, França, Estats Units i Japó, o sigui als signants del Tractat de Londres.

De moment el Vaticà construirà tres grans cuirassats: el «Corpus Christi», l'«Spiritu Sanctis» i el «Sant Cristó Gros». Aquests vaixells són d'un model que hom manté secret. Se sap, només, que entre altres perfeccionaments, compten amb el dels canons amb indulgències. En cas de combats navals, les víctimes dels canons vaticanistes pujaran directament al cem amb tota mena d'absolucions. La qüestió és humanitzar la guerra.

Els vaixells del Papa no aniran amb olis pesats, sinó amb els olis sants. L'esquadra

fondejarà habitualment al port romà d'Ostia, que d'aquesta feta esdevindrà l'Ostia consagrada.

EL DOMINI DEL CEL

Se sap, també, que el Sant Pare ha decidit dotar el Vaticà d'una potentíssima esquadra aèria. En el seu discurs, S. S. ha proclamat: «Reivindiquem els nostres drets damunt del cel, regió essencialment papal, i que fins ara ens ha estat robada per les potències terrestres».

Es parlava de si calia interpretar aquestes paraules com l'anunci d'un Anschluss vaticanista al cel. Però, la realitat és que al cel no hi ve d'un Anschluss. Sembla més aviat que les intencions del Sant Pare són les de convocar una conferència de potències celestials, a fi i efecte d'establir unes zones d'influència i d'arribar a un conveni aeri.

De moment, el Vaticà construirà dos avions gegants, l'«Arcàngel Sant Gabriel» i l'«Arcàngel Sant Miquel». Després, una flota d'avions de caça, molt petits i rapidíssims, model «Angelet», de patent vaticanista.

ITALIA, PRIMERA VÍCTIMA?

Naturalment, aquest inesperat rearmament del Vaticà ve a trencar tots els equilibris europeus. A la ciutat de Sant Pere s'esperen amb curiositat les reaccions que totes aquestes notícies provocaran a l'estranger.

Aquest matí, els ambaixadors acreditats prop del Vaticà han estat informats d'aquests propòsits. Es de preveure que a hores d'ara, els governs europeus s'han reunit ja en consells extraordinaris per tal d'examinar la nova situació.

Nosaltres no voldríem pecar d'indiscret. Però, no seria exagerat afirmar que moltes de les nacions declararan que l'Estat del Vaticà ha entrat en un camí de competència il·lícita, invadint un camp fins ara reservat a les altres potències. No seria estrany que aquestes, en represàlia, adoptessin els mètodes fins ara propis del Vaticà, o siguin els Congressos eucarístics, les butlles i les canitzaions.

Resumint, podem dir que un nou motiu d'inquietud ha sorgit en el mapa turbulent d'Europa. Indubtablement, l'Estat del Vaticà deuria sentir-se impacient d'assajar el seu armament. Una de les primeres víctimes, podria ésser Itàlia. Fa temps que la diplomàcia vaticanista acarona la idea d'invasió Itàlia, d'anexionar-se gairebé tot el país, obligant a Mussolini a signar un concordat en virtut del qual Itàlia restaria reduïda, simplement, a una ciutat enclavada dintre el Vaticà, en una fórmula molt semblant a la que fa uns anys acordaren, sinó que a l'inversa, el «duce» i el Sant Pare.

—Jo que em creia que de macarrons no n'hi hauria mai més!

—En aquest bombardeig hem assolit tretze cinemes, tres teatres, dos col·legis i un hospital.
—Entesos: total, dinou objectius militars.

No tan sols d'Anschluss viu l'home Viu, també, de pa de Viena... si a Viena ai!, hi hagués pa

Apagat ja el gran castell de focs artificials de la realització de l'Anschluss, els economistes europeus comencen a passar comptes, per a veure quin és el negoci que Alemanya ha fet amb l'anexió d'Àustria.

Nosaltres, que si no som economistes, som econòmics (per trenta cèntims donem dues hores de rialles), hem fet també els nostres càlculs. Hem consultat dossiers, estadístiques i altres documents d'aquells que ningú no entén, però que, en canvi, proporcionen un gran to a tothom que en parla. I, ens anem a donar una mica de «pisto» davant dels lectors.

En el cantó dels beneficis trobem que Alemanya, d'ara endavant, podrà explotar una important indústria de guerra que Àustria havia posat en peu. La Steyrer Waffenfabrik, les fàbriques de Hirtenberg, els tallers de l'Estat a Völersdorf, etc. Indústries, totes, especialitzades en la fabricació de fusells, de metralladores i de municions. Ara bé, com que Hitler està animat pels millors desigs de pau, és de creure que aquestes fàbriques seran tancades immediatament.

El Reich també s'apoderarà, naturalment, de les famoses mines de ferro d'Estíria. Però en això no hi ha cap novetat. Des de fa anys l'Alpina Montan està ja controlada per la indústria alemanya. Al 1920, Hugo, en plena inflació, Hugo Stinnes es quedà les millors

mines austríaques, pagant-ne un preu irrisori, i encara segurament amb aquells bitllets d'un milió de marcs amb els quals algunes perfumeries barcelonines embolicaven els tubs de dentífic.

POBRETS I ALEGRETS

Però, malgrat les mines i les armes, Àustria és un país pobre. Pobrets i alegrets; pobrets, malgrat tota la faramalla de l'opereta vienesa.

Les riqueses del vell imperi d'Àustria-Hongria, a l'hora de la liquidació, passaren als veïns. Les millors regions agrícoles foren atribuïdes a Hongria, a Iugoslàvia i a Romania. Els districtes industrials, a Txecoslovàquia i a Polònia. A la república d'Àustria només li quedaren les províncies alpines, més aviat una mica miserables, una capital de dos milions d'habitants, desproporcionada a la petitesse del país, i els valsos. No li quedà res més.

Durant vint anys, l'Estat austríac només ha viscut d'emprèstitgs estrangers. Ha estat el gran «sablista» d'Europa. Els governs austríacs feten mans i mànegues per a anivellar la situació, però tot era impossible. Les quantitats importants en divises que l'Àustria independent treia del turisme, li fallaran a l'Àustria hitleriana. ¿Qui anirà a gaudir de

la gràcia vienesa, a un país on els suïcidis han esdevingut gairebé la mort natural? ¿Qui anirà a sentir música a Salzburg, quan els artistes de la pàtria de Mozart han començat ja a anar-se'n amb la música a una altra part?

ADEU, PA DE VIENA!

Resumim. L'anexió d'Àustria és un mal negoci per al Reich. De positiu, aquest no en treurà, segons els tècnics, sinó la fusta. Àustria té molta fusta; en canvi, Alemanya, si descomptem els caps dels fanàtics dels «führer», està absolutament desproveïda d'aquesta primera matèria.

Quan els pobres alemanys es despertin de l'eufòria de l'Anschluss, es trobaran de cara a l'amarga realitat. Cuita-corrents hauran d'inventar algun nou «ersatz» per a ajudar, amb el sacrifici de llur estómac, a pagar el capricis imperials de Hitler. Els pacients i submisos alemanys veuran com això del pa de Viena no ha estat sinó el somni d'una nit de primavera.

L'Espanya facciosa no anirà més a l'hora

El «Semanario Oficial» de la Junta de Burgos ha publicat el següent Decret:

«Empujado por la noble ambición de adaptar toda la vida española a la vieja e hidalga tradición de ese solar patrio (nuestra ilusión es convertir toda España en un solar), y con el fin de diferenciarnos mucho, pero mucho, de esos descamisados rojos que imitan servilmente todo cuanto viene del extranjero, a diferencia de nosotros que mantèmos gallarda y virilmente nuestra independencia nacional (socialista), y animado también del noble propósito de andar a cuartos de quince, que es la característica esencial del régimen que intentamos imponer por el procedimiento de las misas y de las armas, y recordando también los días aquellos en que en la invicta España jamás se ponía el sol, he creído oportuno publicar el siguiente

DECRETO

Art. 1.º A las veinticuatro horas del día primero de abril, todos los relojes de la España nacionalista serán atrasados de sesenta minutos. Ojo, al llevar a cabo esta operación, no ser vistos por ningún alemán o italiano, pues estos queridísimos aliados a veces, y por distracción, tienen la costumbre de llevarse los objetos ajenos.

Art. 2.º Esta hora se denominará «hora de invierno», para marcar bien su diferencia con la hora roja, o sea, la hora de verano que impera en la España desleal, o sea, la parte de país que tuvo la desfachatez de no dejarse salvar por nuestro movimiento liberador.

Art. 3.º Los españoles que no den cumplimiento al presente Decreto, serán objeto de las sanciones que las leyes no marcan; pero que no por eso dejan de ser aplicadas con todo rigor.

Dado el presente Decreto en Burgos, en la sacristía de la Catedral, a 28 de marzo de 1938.—General Franco, dictador de media España, por la gracia de Dios, de Hitler, de Mussolini, de los moros, y a pesar de la poca gracia que eso les hace a los nativos del país.»

— Sí, sí. Qualsevol surt, ara!

El generalísimo protesta indignat, amb horror i fàstic, dels bombardeigs de ciutats obertes
 «Els agressors de Barcelona no foren avions espanyols,
 com diuen els italians, sinó italians, o sigui espanyols»
 «Nosaltres no som tan bàrbars encara, però ja ho serem»

Salamanca, 29.—Convocats urgentment pel Generalíssim, els periodistes estrangers, o sigui espanyols, acudiren ahir al Palau del Govern Civil, o sigui del Govern Nacional. Els rebé el general Franco en persona, molt nerviós per cert, i passejant-se amb el seu remenament tan personal com específic, amunt i avall del despatx. Per calmar-lo, un periodista insinuà:

—Caram! Ens pensàvem que era al front d'Aragó!

—Natural, señores, natural. Estoy y no estoy como corresponde a los dirigentes. Estoy allí como si dijéramos de corazón; pero los generales españoles, esos... en fin, esos de nombre extraño, porque la lengua castellana evoluciona que es una barbaridad, son los que en representación mía y por orden suya dirigen la ofensiva contra el extranjero instalado en Levante desde los tiempos de Maricastaña. De esta manera tan sencilla yo, desde aquí en Salamanca no estoy al corriente de todo como me corresponde.

Es por esto, señores, que me he podido enterar por la prensa de los eficaces bombardeos de Barcelona, que tanto se han criticado en Inglaterra y que tanta satisfacción han

producido en España, o sea en Alemania y en Italia.

No obstante, señores, es preciso que yo les haga una aclaración sobre todo el farrago de mentiras que se ha urdido alrededor de esos hechos de armas de los caballeros del aire, de los cuales se ha hablado mucho y mal; demasiado, ay sí, por mi mal.

Pero lo que más me ha indignado, señores, es que después de la frase de nuestro gran amigo mister Chamberlain, cuando dijo por inadvertencia que los bombardeos de Barcelona le habían producido horror y repugnancia, nuestros amigos italianos pretenden echarnos a nosotros la culpa de lo ocurrido. Bueno; ¡eso sí que es bueno! Como si nosotros tuviésemos aviación. ¿De dónde habíamos de sacarla?

Dicen los italianos que ellos sólo atacan en los frentes de combate. Conformes con eso; pero si nosotros no bombardeamos las ciudades abiertas de la retaguardia porque no tenemos aviación, ¿quién lo hace? Es de mal hermano eso de echar la culpa al amigo pobre, aunque no sea honrado, y por ahí sí que no me paso.

¿Mr. Chamberlain dijo que le causaba horror y repugnancia? Pues a mí también. Al fin y al cabo, Barcelona, una vez echados los catalanes, echados al mar, se entiende, Barcelona es una ciudad españolísima, a la que nadie, como cosa nuestra que es, podrá impedirnos arrasar. Pero no por eso hemos de hacernos antipáticos a los ingleses, a ciertos ingleses, claro, con los que después tendremos que entendernos; porque yo, señores, estoy dispuesto a entenderme con todo el mundo.

Por eso he de declarar solemnemente que los aviadores que destrozaron Barcelona no eran españoles, españoles castizos se entiende, sino solamente hijos adoptivos de la Madre España, o sea italianos y alemanes. Los españoles no somos todavía tan bárbaros. Ya lo seremos; pero hay que tener paciencia y aviones propios. Mientras tanto, nos entrenamos en la retaguardia, que bastante trabajo hay. ¡Uy, si lo hay!

I el generalíssim es mossegà l'índex doblegat de la mà esquerra, posà els ulls en blanc i s'aixecà sobre les puntes dels peus, en un gest de gran energia.

Trieu i remeneu, però no em comprometeu!

La carta de Mr. Chamberlain a Mussolini

Heu's ací la carta de Chamberlain a Mussolini trobada arxivada al cove dels papers del despatx del comte Ciano per la nostra agent i de l'Intelligence Service, i que publiquem a títol informatiu i confidencial i que traduïm a trossos per fer-la més comprensiva als nostres lectors, que comprendran que no està escrita en català sinó en anglo-italià, com les converses de Roma i Londres:

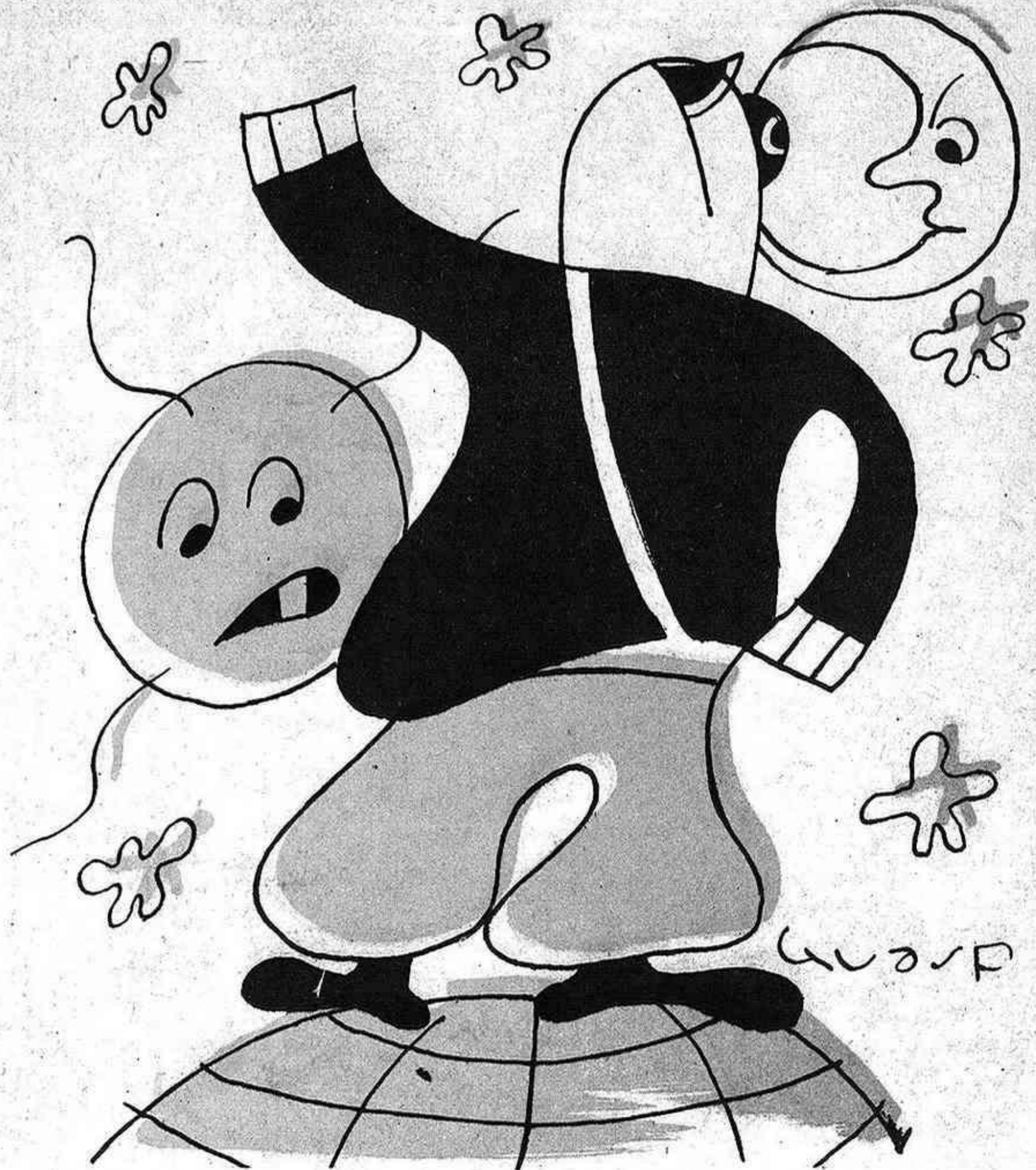
My dear Benito. Ho veduto l'essito che avete tenuto collo bombardimento di Barcelona. Well, okay! Es meravellós l'efecte de les vostres bombes alemanyes, però és més meravellós encara l'ús que sabeu fer-ne els aviadors italians. Es clar que, com ja vaig dir, em causaren horror i repugnància; però em penso que va ésser més aviat la manera de participar-m'ho l'ambaixador anglès a Barcelona. Aquesta gent que veuen les coses d'aprop no tenen miraments. De totes maneres, horror i fàstic són només dues paraules que fan bonic; com feia dir el nostre gran Will al seu Hamlet, són **words, words, words**, o sigui, en italià, parole, parole, parole. Això són tres paraules i no dues, com són horror i repugnància, i vaig poder escamotejar hàbilment la tercera, **shame**, que vol dir vergonya. Hauria pogut dir que causava vergonya al món civilitzat tolerar uns crims semblants i no ho vaig dir perquè hauria pogut fer creure que volíem abandonar la no intervenció i intervenir tallant-vos els aliments i fent-vos altres coses desagradables. Però no ho vaig dir perquè ja saben que Anglaterra li agrada molt de passar els hiverns a Itàlia quan està tuberculosa. A més, els laboristes s'haurien posat massa contents i haurien agafat massa pretensions, cosa que no ens convé perquè quan vingui la nostra els hem d'agafar ben confiadets i adormidets.

Ja veieu, doncs, com us aprecio. Es per això que us vull demanar que no em comprometeu amb les vostres indiscrecions: **trieu i remeneu; ma no comprometeu!**

Ja heu vist com en el Comitè de No Intervenció continuem prenent el pèl al món; això vol dir que us apreciem i que us estimem més del que vosaltres us penseu. Es per això que vosaltres ens heu d'ajudar a endormiscar aquests liberalots i aquests laboristots de casa nostra. Que us estimem no en podeu pas dubtar: us hem donat Eden, que és una bona poma per a la set, i una poma de l'Eden, com qui no diu res! També ens heu d'ajudar a tranquil·litzar França, que està una mica mogudeta. França, però, no farà res perquè és una mica decent **good girl** (una bona noia simpàtica i decent), que es deixarà enredar com una ximpleta amb bones paraules i caurà tot parlant-li de l'honor. Ja veureu com ens divertirem! Però sobretot, per favor, no aixequiu la llebre! No em comprometeu!

Vostre, lligat de peus i mans,

NEVILLE CHAMBERLAIN

UN ALTRE DISCURS

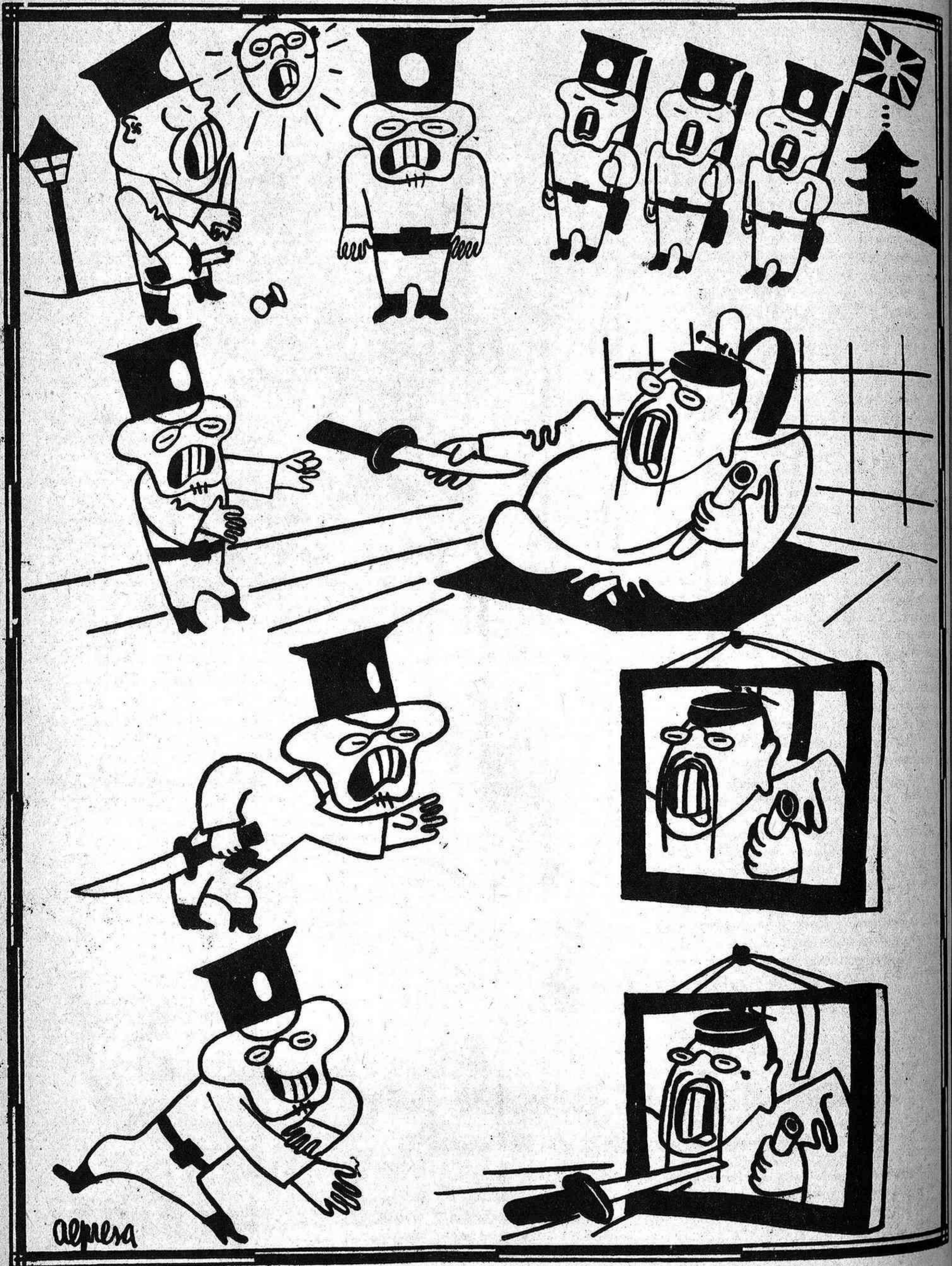
—Que ningú no tremoli! Necessitem tota la superfície del món... per a córrer!

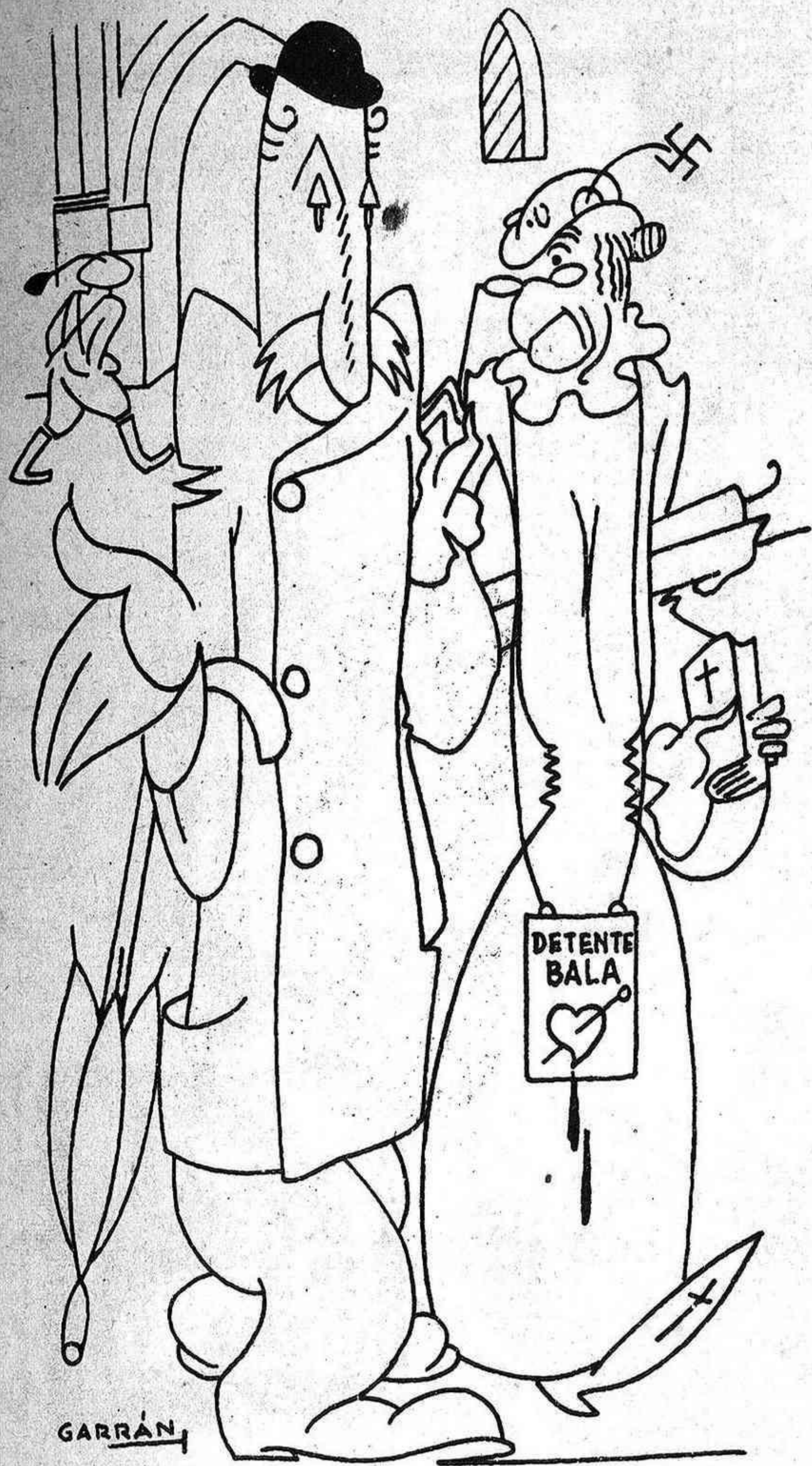
—Has sentit el doctor Ley?
—Sí. Està fora de la «Ley».

"Desfetes japoneses a Xina"

(Dels diaris)

Harakiri d'avui.

GARRÁN

A L'ESPANYA DE FRANCO

—Què groc s'ha quedat aquest requetè amic teu.
—Si, des que el van obligar a ésser nazi-onanista.

Maquiavel s'ha fet antifeixista italià

El truc del bombardeig de Barcelona

Mireu que atribuir els bombardeigs de les ciutats obertes als aviadors italians!... Es necessiten mala fe i ganes de desacreditar Mussolini.

Els aviadors italians no hem bombardejat mai les poblacions pacífiques. Els qui es de-

diquen a deixar caure bombes sobre les dones i les criatures són, precisament, italians antifeixistes que han trobat així un procediment de combatre el règim feixista.

De moment, això sembla complicat. Però és tan clar com la llum que ens il·lumina.

Foren els antifeixistes els qui anaren a Abissínia a assassinar els súbdits del Negus, des de dalt d'uns avions pintats amb els colors italians. Després, carregaren la culpa damunt dels nobles i pacífics colonitzadors d'Abissínia, i llur gosardia arribà al punt d'escrutar un llibre exaltant aquests bombardeigs, donant-lo com a original de Bruno Mussolini, un angelet de Déu que mai de la seva vida no ha trencat cap plat ni cap escudella.

El feixisme ha de sostir al pas d'aquesta vil campanya d'infàmies. Ara mateix, els antifeixistes italians han intentat destruir la bella ciutat de Barcelona, fingint que els aviadors criminals eren voluntaris italians al servei de Franco. Mentida, mil vegades mentida! ¿Com un italià ben nascut pot malmetre Barcelona, la ciutat germana de la noble Roma, on el Dant hi té un monument i on tradicionalment els macarrons a la italiana constitueixen el plat de les festes assenyalades?

¿Que alguns d'aquests aviadors que han bombardejat la capital catalana acabaven de sortir d'Itàlia? Potser sí. Però, en ésser lluny de la pàtria, tan bon punt sobrevolaren terra espanyola, s'han passat a l'enemic. I, immediatament, llançaren les seves bombes damunt de Barcelona, amb el criminal propòsit de fer recaure l'odi dels catalans damunt de Mussolini i del gloriós moviment nacional.

Itàlia es proposava castigar exemplarment a aquests seus fills espuris. Però tan bon punt els aviadors aterren a les bases mallorquines, estaven ja penedits de llur vergonyós comportament, i baixaren dels aparells convertits novament al feixisme. Aleshores, per a exaltar el seu penediment, han estat condecorats pels caps de les legions italianes.

Consti, doncs, que els aviadors, quan bombardegen Barcelona són antifeixistes. Deu ésser l'aire d'aquesta ciutat, tan inflamada de liberalisme, el que exerceix una acció tan nefasta damunt dels esperits. Per això, lluny de Barcelona, els aviadors, com a nous fills pròdigs, tornen a ésser els bons feixistes i els bons italians de sempre.

Ningú només que la mateixa ciutat de Barcelona té la culpa que la bombardegin. O si no, que es deixi de República i d'històries, que es sumi a l'Espanya de Franco i veurà com els aviadors, en passar pel seu damunt, no seran ja víctimes del raig mortal, i com en lloc de tirar-li bombes, l'obsequien amb joguines i floretes.

LLEGIU:

MERIDIÀ

—Que són vostres aquests avions italians?

—Che sono salvaggio questi aviatori di Franco!

TRENTA CÈNTIMS